

Høring av ny pengespillforskrift

Kort om NBO:

Norsk Bransjeforening for Onlinespill ble stiftet i januar 2019, og består i dag av selskapene Betsson Group, ComeOn! Group, Kindred Group, Coolbet og Leo Vegas Mobile Gaming Group.

NBOs formål er å fremme innføringen av en ansvarlig og bærekraftig lisensregulering av det norske onlinemarkedet for pengespill. Vi skal styrke kunnskapsgrunnlaget hos alle aktører som er involvert i arbeidet med en nasjonal regulering av spill, og oppmuntre andre spilloperatører til å slutte opp om en ansvarlig lisensmodell med høy kanaliseringsgrad.

Medlemmene forplikter seg å følge NBOs bransjestandard/Code of Conduct.

Ny forskrift, gamle forutsetninger

Stortinget har vedtatt ny pengespillov som trer i kraft 1. januar 2023. Denne vil være hjemmelsgrunnlag for ny pengespillforskrift som nå er ute på høring.

Forskriften inneholder en rekke problematiske bestemmelser vi er trygge på at blir kommentert av aktører både innenfor og utenfor enerettsmodellen. Norsk Tipping vil oppleve innskrenkning i sitt handlingsrom og frykte svekket konkurransekraft. De humanitære lotteriene vil stille spørsmål ved sitt omsetningstak. Selskaper som vil inn i en norsk regulering, vil utfordre deler av jussen.

I sum vil disse innspillene synliggjøre det paradokset at vi i Norge nå fortsetter å prøve å beskytte en reguleringsmodell som land etter land går bort i fra. Og som vi også hadde forlatt dersom vi la den reelle utviklingen til grunn. Det følger av resonnementet til spillembetsverket i Kulturdepartementet i Stortingsmelding 12 (2016-2017) *Alt å vinne – Ein ansvarleg og aktiv pengespelpolitikk*.

For selv om konklusjonen den gang var at en videreføring av enerettsmodellen ville være «den beste løysinga ut frå ansvarlegheitsomsyn i dag.»¹, fordret det at «myndigheiter klarer å stengje uregulerte operatørar ute frå marknaden» og «omfanget av speleproblem er stabilt eller går ned.»

Hvis ikke åpnet de for en omregulering:

«Dersom dette biletet skulle endre seg og spelselskapa skulle ta ein større prosentdel av spelarane i framtida, vil ein lisensmodell med ein viss grad av ansvarlegheitstiltak for dagens uregulerte selskap kunne vere ei betre løysing med omsyn til ansvarleg spel.»

Og der er vi altså i dag: Tross at man har forsøkt en rekke tiltak for å beskytte enerettsmodellen, utgjør ikke norsk-regulerte selskaper en vesentlig del av det norske

¹ Stortingsmelding 12 (2016-2017) *Alt å vinne – Ein ansvarleg og aktiv pengespelpolitikk*

online-markedet.² Omfanget av problemspill har verken gått ned eller stabilisert seg, men tvert i mot opplevd en signifikant økning – i motsetning til lisensregulerte Sverige og Danmark.³

Dette har Stortinget lukket øynene for i flere omganger. Når den nye forskriften nå etter all sannsynlighet vedtas, gjør de det igjen. På tross av at vi nå har enda bedre kunnskap som peker i retning av at forutsetningene fra 2016 er endret. I så måte er det særlig interessant å trekke fram Sverige og Finland.

Se til Sverige...

Sverige innførte lisensregulering fra 1. januar 2019. Bakteppet var påfallende likt slik det er i Norge, med økt lekkasje til selskaper utenfor enerettsmodellen og en rekke politiske utredninger før man vedtok en omregulering der målet var å ta mer kontroll over markedet: Med mer ansvarlighet, bedre beskyttelse for forbrukerne og en kanalisering av inntektene til finansiering av allmennyttige formål.

Den svenske regjeringens egen utredningsmyndighet Statskontoret har evaluert effektene av omreguleringen. I rapporten som ble presentert i april i år, konkluderes det med at spillmarkedet fungerer bedre etter omreguleringen⁴:

- Det er økt offentlig kontroll over markedet med en kanaliseringsgrad som har steget fra under 50 prosent i 2018 til 87 prosent i 2021.
- Man har bedre forutsetninger for å bekjempe problemspill, da flere selskaper står under tilsyn og staten kan gjøre mer for å begrense de negative konsekvensene av spill.
- Flere selskaper følger svensk lov og betaler skatt til Sverige.

... og til Finland

I Finland har de foreløpig gått samme vei som i Norge. I 2017 ble det vedtatt en lov som skulle bygge et enda sterkere monopol, gi staten økte inntekter og redusere omfanget av problemspill. Blant annet ble alt spill samlet hos Veikkaus der det tidligere var tre separate selskaper for lotteri & sport, hest og kasino.

Dette slo helt feil. For det finske spillmonopolet har netto omsetning gått ned fra 1,77⁵ milliarder Euro i 2017 til 1,1 milliarder i 2021⁶. I den samme perioden har både verdien av og andelen spill som settes utenfor monopolet økt år for år. For online kasino og sportsspill er det estimert av H2 Gambling Capital at 2/3 av all omsetning går til andre selskaper enn statseide Veikkaus.

Samtidig har antall problemspillere økt, akkurat som i Norge.⁷

² <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-av-ny-lov-om-pengespill/id2721389/?uid=7c9bb074-c275-449e-b4f4-6a884914d38b>

³ <https://nbo.no/onsker-felles-nordisk-undersokelse-om-problemspill/>

⁴ <https://www.statskontoret.se/press/pressmeddelanden/2022/spelmarknaden-fungerar-bättre-efter-omregleringen/>

⁵ [veikkaus annual report 2017 lr.pdf](#)

⁶ [Annual and Sustainability Report 2021 \(veikkaus.fi\)](#)

⁷ <https://nbo.no/onsker-felles-nordisk-undersokelse-om-problemspill/>

I 2022 trådte nye lovendringer i kraft som skal gjøre det vanskeligere for ikke-finske operatører. Dette anses som en siste krampetrekning. Med synkende inntekter fra spillmonopolet vil reduksjonen i overføringene til formålsinntakerne kompenseres via statsbudsjettet ut 2024. I tillegg er det foreslått å flytte finansiering av formål over på statsbudsjettet som en fremtidig permanent løsning. Det – sammen med et parlamentsvalg neste år – er ventet å sikre et flertall for en omregulering.

Oppsummering: En mer bærekraftig lisensmodell

Per i dag står altså Norge igjen med en regulering som gjennom et langvarig lovarbeid har mistet de forutsetningene utredningen la til grunn. Det brukes store ressurser på å slå ring rundt en modell som har vist seg ikke å fungere – verken for problemspillere, forbrukerbeskyttelse, inntekter til staten.

Dette skjer samtidig som landene rundt oss omregulerer med suksess. Dette er land som har stått overfor akkurat de samme utfordringene vi gjør, og som vi ellers liker å hente erfaringer fra. Våre naboland har færre problemspillere og høyere inntekter fra pengespill, enn før de re-regulerte.

Likevel ser vi ikke ut til å anerkjenne verken intensjonene eller de dokumenterte resultatene når det utfordrer vår etablerte oppfatning av spillmonopolet.

Konsekvensen er at flere hundre tusen norske spillere i årene som kommer vil fortsette å sette spillene sine utenfor den norske enerettsmodellen. Dette er et aktivt og helt lovlig valg de tar.

NBO vil fortsatt jobbe for en lisensregulering med felles ansvarlighetstiltak for de mange, i stedet for de få.

I mellomtiden tar også våre medlemmer fortsette sitt arbeid innenfor ansvarlighet. I samarbeid med andre lands reguleringsmyndigheter, forskningsmiljøer og brukerorganisasjoner utvikler de de stadig mer avanserte verktøy for å fange opp problemspilling, og under Spillkonferansen våren 2022 åpnet flere av dem opp om mer automatisert og individualisert forebygging og oppfølging – og resultatene av dette.⁸

Hos disse selskapene er ansvarlig spill et ledelsesansvar også fordi det økonomisk er mest bærekraftig.

Med vennlig hilsen



Carl Fredrik Stenstrøm
Generalsekretær NBO

⁸ <https://nbo.no/kan-ikke-vaere-noe-du-polerer-fasaden-med/>
<https://nbo.no/journey-to-zero-problem-gambling-av-maris-catania/>